

Nieuw Haags Peil van 31 augustus 2008

Deze week zijn er wel wat bewegingen, in tegenstelling tot de vorige weken. Trots op NL stijgt 2 zetels naar 19 en Groen Links is weer terug naar 10, waar de partij op stond voordat de problematiek rondom Duyvendak ontstond. PVV, CDA en Partij voor de Dieren dalen een zetel.

Bij de Politieke Barometer van Synovate (het vroegere Inter/View) zou de PVV in de afgelopen twee weken drie zetels gedaald zijn. Dat geldt ook voor D66. Onder de tabel met onze uitslag van deze week ga ik inhoudelijke op deze uitslag in, die een onderzoekinstituut die zich lang met peilingen van politieke voorkeur bezig houdt, onwaardig is.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2006	23/8 2008	30/8 2008
CDA	41	33	32
PvdA	33	17	17
SP	25	19	19
VVD	22	17	17
PVV	9	14	13
Groen Links	7	9	10
ChristenUnie	6	5	5
D66	3	14	14
SGP	2	2	2
PvdDieren	2	3	2
Trots op NL		17	19
Totaal	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	80	55	54

In 1976 ben ik me in het openbaar bezig gaan houden met peilingen van politieke voorkeur. Ik deed dat omdat ik op methodische gronden me verzette tegen de toen in de markt zijnde peilingen zoals dat van Bureau Lagendijk, waarbij met regelmaat het volgende gebeurde: de ene keer daalde een partij 3 of 4 zetels, waaraan een bepaalde waarde werd gegeven. De volgende keer steeg dezelfde partij weer 3 a 4 zetels en daar werd dan weer een bepaalde waarde gegeven. Methodisch kon aangetoond worden dat deze daling en stijging niet werkelijk plaats had gevonden, maar slechts een gevolg was van de mate van onnauwkeurigheid van het meetinstrument.

Het is alsof je bij iemand die zich goed voelt de temperatuur opneemt. Dan blijkt hij 40 graden koorts te hebben, maar hij voelt zich verder goed. Een half uur later wordt de temperatuur weer opgenomen maar met een andere thermometer. En dan blijkt deze thermometer 37 graden aan te tonen. De enige juiste conclusie is dat de thermometer de eerste keer blijkbaar onnauwkeurig was, en niet dat de patient blijkbaar een stijging en daling van 3 graden in heel korte tijd heeft meegemaakt.

De door mij toen ontwikkelde correctiemethoden maakten het mogelijk deze eventuele meetfouten van het instrument (en steekproefonderzoek loopt dat risico) zoveel mogelijk te neutraliseren. Verschuivingen van 3 of 4 zetels komen dan ook in mijn peilingen niet vaak voor en als dat gebeurt dan is het niet zo dat de volgende keer die cijfers direct weer uitkomen op het eerdere zetelaantal.

Naast methodologische correctiemogelijkheden is er ook nog een ander element wat heel belangrijk is als je naar de cijfers kijkt. Uit mijn peilingen blijkt dat verschuivingen van 3 of meer zetels samenhangen met vrij ingrijpende politieke gebeurtenissen. Het is dan altijd een saldo van bewegingen (van een partij weg en naar een partij toe). Kijk nu eens naar de uitslag van de politieke barometer zoals op de volgende pagina wordt aangegeven. Vergelijk de uitslag van 28 augustus met die van 14 dagen eerder en vraag je af wat voor ingrijpends de laatste twee weken is gebeurd bij PVV en D66 dat er sprake zou zijn van een daling van 3 zetels. Er is juist een periode geweest waarbij politiek weinig is gebeurd, behalve rondom Groen Links. Bij die partij is het saldo van bewegingen dusdanig dat er amper sprake is van verschuivingen, hetgeen ook in onze peiling het geval is. Maar PVV en D66 zouden allebei 3 zetels dalen en Trots op NL, CDA en PvdA 3 zetels stijgen?

In onze peilingen van de afgelopen twee weken (met meer dan 5000 ondervraagden) heb ik intensief gekeken of er sprake is van forse verschuivingen bij PVV, D66, CDA en PvdA. En ik stel vast dat er vrijwel niets bij die partijen is gebeurd. Ondervraagden die 2 a 3 weken geleden PVV of D66 aangaven geven het nu nog steeds aan. Het is absoluut niet zo dat 20 tot 30% van de aanhang van die partijen begin augustus nu niet meer die partij stemmen. Kortom: wat de politieke barometer op 28 augustus meldde ten aanzien van PVV en D66 is -helaas- slechts een gevolg van de onnauwkeurigheid van het instrument of interpretatie en is absoluut geen weergave van hetgeen in werkelijkheid in de Nederlandse bevolking in die periode van 2 weken heeft plaatsgevonden. In de komende tijd zal derhalve de Politieke Barometer met uitslagen komen waarbij PVV en D66 weer terugkomen op de score van 14 augustus. Dat komt echter niet door een verandering in voorkeuren onder de kiezers!

[De politieke barometer, 28 augustus 2008](#)

Partijen	Tweede Kamer 22 / 11 / 2006		Week 31 14 / 8 / 2008		Week 35 28 / 8 / 2008	
	%	Zetels	%	Zetels	%	Zetels
CDA	26,5	41	21,8	34	23,9	37
PvdA	21,2	33	13,7	21	15,5	24
SP	16,6	25	13,4	21	12,3	19
VVD	14,7	22	9,6	15	10,9	16
PVV/Wilders	5,9	9	6,3	9	4,3	6
GroenLinks	4,6	7	6,2	9	6,1	9
ChristenUnie	4,0	6	6,3	9	4,6	7
D66	2,0	3	7,5	11	5,6	8
SGP	1,6	2	1,6	2	1,8	2
Partij voor de Dieren	1,8	2	1,8	2	1,5	2
Verdonk	0,0	0	11,3	17	12,9	20
Andere Partijen	1,2	0	0,5	0	0,6	0
	100%	150	100%	150	100%	150

©2008 Synovate